

DE GEVEL VAN HET ONZE-LIEVE-VROUWECOLLEGE

Als men de gevel van het Onze-Lieve-Vrouwecollege bekijkt vallen tegelijk de soberheid, de statigheid en de zuiverheid van de lijnen op van dit neo-klassiek gebouw. Het is alleen maar jammer dat het als het ware verdrukt wordt door de hoogbouw die Oostende in de na-oorlogse tijd heeft ontsierd en ontzield.

Het was een goed idee van de toenmalige directeur Paul Van Zeir, bij de viering in 1978, aan de gevel een licht okerachtig tintje te geven. Het gebouw kreeg daarmee direct de stempel van de Oostenrijkse tijd waaronder het is tot stand gekomen. Het doet een beetje denken aan de nog veel meer indrukwekkende gebouwen die in de achttiende eeuw in steden als Wenen, Salzburg, Zagreb, Praag, Dresden, enz. werden opgetrokken.

Zoals we de gevel nu zien werd hij niet helemaal in die vorm ontworpen door J. Dossaer in 1785. Alleen het centraal, licht vooruitspringend deel, met de zeven hoogvensters is authentiek op enkele verminkingen na waarop ik verder terugkom. De laterale delen zijn verbouwingen van vroegere huizen die redelijk goed aangepast werden aan het centrale deel.

Het ontwerp Dossaer voorzag in een gebouw met een gevel die zich uitstreckte over de hele lengte vanaf de Aartshertoginnestraat tot aan de Christinastraat met nog twee smallere vooruitspringende delen op de uiteinden, beide bekroond met een driehoekig fronton. Het was de Broederschap van de busschieters van Sint-Andreas en Sinte Barbara die het gebouw liet optrekken op de gronden van de nieuwe verkaveling die tot stand kwam op de gesloopte vestingen tussen de Sint Jozefsstraat en het tweede en derde dok die zopas in 1781 - 1783 gegraven waren. Ontworpen in 1785 was het centraal gedeelte al in gebruik in 1787, en het is daarbij gebleven. Op de aanpalende percelen werden huizen opgetrokken, aanvanke-

lijk met slechts één verdieping, zodat het imposante "Hôtel de Commerce" de huizenrij letterlijk domineerde. Niet alleen de broederschap van de busschieters hield er haar vergaderingen en banketten, maar de grote hoge zaal op de eerste verdieping, zoals te zien is aan de hoge ramen, werd gebruikt voor allerlei feestelijkheden en bals o.m. ter gelegenheid van carnaval. Ook het college kwam er voor de prijsuitdeling.

Een van de uitbaters in de vorige eeuw was J. Chevalier en ik hoor mijn moeder nog vertellen over "'t bal van Chevalier" en dat er daarvan een liedje bestond (zie de boekjes van Ary Sleeks), maar zij wist het ook maar van horen zeggen.

Toen het college in 1878 het gebouw kocht aan de familie Gabriël Jean-Jeanne Ocket maakte het huis links met drie ramen in de breedte en met nog altijd één verdieping, reeds lang deel uit van dezelfde eigendom. Het heren-huis rechts daarentegen, eveneens met één verdieping en drie ramen, was eigendom van de familie Everaerts. In die periode 1875 - 1895 kregen al die huizen een tweede verdieping en kwamen zo op dezelfde hoogte als het centrale collegegebouw. Ook het college liet het huis links optrekken in 1891 - 1892 en voorzien van een kleine puntgevel eindigend in een soort pinakel. Dit gebeurde vooral ten behoeve van het internaat dat daar was gehuisvest.

De balzaal was uitstekend geschikt om erin de kapel onder te brengen die zich uitstreckte over de vijf rechte boogvensters. Het huis rechts werd aan de erfgenamen Everaerts gekocht in 1909. Principaal Desmet, de latere deken van Oostende, was de grote bouwer en verbouwer van het college in 1912 - 1914. In het najaar 1913 liet hij de gevel van het centraal gebouw opknappen en de gevels van de aanpalende huizen aanpassen aan de stijl van het centrale deel. Dat centrale deel, dat oorspronkelijk een naar de vier zijden aflopend dak had, werd nu met de aanpalende huizen onder één dak gebracht. Binnen in het

centraal gebouw grepen grote veranderingen plaats die ook in de gevel merkbaar werden. Daar principaal Desmet een nieuwe kapel had laten bouwen, kon de kapelruimte van het centraal gebouw nu in twee verdiepingen opgedeeld worden die aansloten met de verdiepingen van de aanpalende huizen. De vloer van de tweede verdieping werd duidelijk zichtbaar in de horizontale verdeling van de grote boogvensters ; de bovendelen werden trouwens beveiligd met metalen hekken.

Er werden geen wijzigingen meer gebracht aan deze gevel tot in de jaren zestig onder het bestuur van directeur Carron. Oorspronkelijk had het centraal gebouw boven de kroonlijst een gemetselde borstwering, verdeeld in zeven panden overeenkomend met de zeven boogvensters. Die borstwering liep ook door langs de twee zijanten die werden afgebroken als de drie delen onder één dak werden gebracht. Elk pand was in de bovenste helft uitgewerkt met vijf ovale openingen.

Misschien wel als gevolg van oorlogsfeiten kwamen er in de jaren zestig stenen los en directeur Carron gebruikte het radicale middel : hij liet het bovendeel van de borstwering, dat eigenlijk meest tot de versiering van de gevel bijdroeg, afbreken. Ook het balkon boven de monumentale toegangspoort werd volledig afgebroken. Jammer !

De voorgevel werd geclasseerd als een beschermd monument bij besluit verschenen in het Belgisch Staatsblad van 7 december 1983. In juni 1992 begonnen de renovatiewerken aan de gevel en hierbij werden enkele ramen vervangen. De meeste ramen, geplaatst in 1913, bleken nog altijd in vrij goede staat te zijn. Voor een nieuwe borstwering en een nieuw balkon is er vooralsnog geen geld beschikbaar. 't Is toch maar voor Oostende !!

Raymond VANCRAEYNEST

(Zie voor de geschiedenis van het gebouw, het artikel van Daniël Farazyn in De Plate, 6e Jg. nr. 3, maart 1977, p. 8-11)

Onze-Lieve-Vrouwe-College